

Спосіб оцінки генотипу кнурів і свиноматок з використанням ранньої діагностики багатоплідності та молочності відноситься до області свинарства. Він може бути використаним для визначення продуктивних і репродуктивних якостей кнурів і свиноматок в більш ранньому віці для ефективного проведення селекційно-племінної роботи.

В сучасному свинарстві відомий спосіб оцінки кнурів і свиноматок за продуктивними та репродуктивними якостями нащадків. Згідно «Інструкції по бонітуванню свиней», затвердженої Міністерством сільського господарства СРСР від 2 червня 1975 року, видавництво «Колос» м. Москва 1976 рік (стор. 4 і 5), продуктивність свиноматок оцінюють після одержання від них опоросів за такими показниками:

- багатоплідність - кількість народжених живих поросят;
- молочність - маса гнізда поросят на 21 день після народження;
- маса гнізда поросят в 2-х місячному віці.

Кнурів оцінюють за продуктивністю всіх його дочок після одержання від них опоросів. Причому враховують всіх вибувших і вибракованих дочок, але не менше 5 врахованих голів.

Вищезгаданий спосіб ефективний, але надто тривалий. Він дає змогу дати повну оцінку кнура лише в віці 33-36 місяців. Отже, в племінній роботі більша половина їх життя не відома по генотипу, що визначає їх багатоплідність і молочність.

Метою запрограмованого способу селекційно-племінної роботи передбачається оцінювати генотип молодих кнурців і свинок по багатоплідності і молочності в 7-8 місячному віці, тобто до одержання від них потомства, а по продуктивним якостям їх дочок в 20-21 місячному віці.

Поставлена мета досягається тим, що оцінка кнурів і свинок по молочності може бути визначена за розмірами і кількістю анатомічно і функціонально відокремлених молочних залоз в долях вимені, які відкриваються вивідними протоками в вершині соска. Для цього на м'ясокомбінаті проводились планові забої сестер і напівсестер в 6-7 місячному віці при досягненні ними живої маси 95-100кг.

В результаті анатомічних і гістологічних досліджень свиноматок встановлено, що кількості анатомічно і функціонально відокремлених молочних залоз в долях вимені відповідає число вивідних каналців. Тобто, чим більше вивідних каналців в соску, а відповідно молочних залоз, тим вище потенціальна молочність свиноматок.

Аналіз даних, одержаних при проведенні дослідів свідчить, що молочність свиноматок, що мають від двох до семи долей вимені з трьома молочними залозами вище на 22,9%, середня жива маса поросят в 30 денному віці більш на 22,8%, в 60-при денному - на 18,4%, багатоплідність на 14,7% вище, в порівнянні з свиноматками в котрих нема долей з трьома молочними залозами ($P < 0,001$).

Багатоплідність свиноматок, згідно запропонованого способу, визначається по морфології яєчників, розвитку і розмірам окремих частин органів статевого апарату їх сестер і напівсестер, вирощених на контрольній відгодівлі при досягненні ними живої маси 95-100кг і забитих на 10-15 день після найвищої фази статевого збудження.

Проведені дослідження показують, що довжина яйцеводів, рогів матки, маса яєчників, кількість фолікулів, свіжих жовтих тіл характеризують відтворювальну здатність свиноматок. Дослідами визначено, що збільшення розмірів органів статевого апарату приводить до збільшення багатоплідності. Дані підтверджуються високовірогідною позитивною кореляційною залежністю між багатоплідністю свиноматок і розмірами органів статевого апарату забитих їх сестер і напівсестер.

Таблиця

Показники	Сестри	Напівсестри
1. Багатоплідність і довжина рогів матки	$r+0,643$ при $P<0,001$	$r+0,358$ при $P<0,001$
2. Багатоплідність і маса яєчників	$r+0,605$ при $P<0,001$	$r+0,288$ при $P<0,001$

де r - коефіцієнт кореляції;

P - рівень вірогідності.

Рання діагностика багатоплідності, молочності дає можливість оцінювати кнурів і свиноматок по їх сестрах і напівсестрах в 7-8 місячному віці, замість 16-18 місячного віку, по потомству, відповідно, в 20-21 міс., замість 33-36 міс. Така діагностика дозволяє одержувати економію від одного кнура-виробника 800-900грн., та однієї свиноматки - 350-400грн.

Причому, по існуючій методиці можливо оцінить тільки 30% племінного стада, а по пропонуємому способі – всі 100%.

Раннє визначення фізіологічної і статевої зрілості передбачає скорочення інтервалу поміж поколіннями у свиноматок на 9-10 міс., а також встановлювати строки першого спарювання в більш ранньому віці тварин. В результаті значно зростає кількість ремонтного молодняку від високопродуктивних тварин.

Звіт
про пошук по заявленому об'єкту ви
находу по джерелам патентної та науково – технічної інформації

Найменування організації, підприємства: Інститут тваринництва центральних районів Української академії аграрних наук
Прізвище автора: Чертков Дмитро Дмитрович, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Об'єкт, що заявляється		Пошук					Визначення патентоздатності		Визначення патентоздатності	
Найменування	Суттєві ознаки	Країна пошуку	Класифікаційні індекси	По фонду якої організації проведений пошук	Джерела інформації		Ознаки прототипу	Суттєві ознаки об'єкту, що заявляється, загальні з прототипом	Відмінні ознаки об'єкту, що заявляється	Позитивний ефект, який забезпечує нову сукупність ознак
					Науково – технічна документація, найменування, дата публікації, вихідні дані, межі огляду (від і до)	Патентна документація (найменування патентних білетів, журналів, охоронних документів, № та дата публікації)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Спосіб ранньої оцінки генотипу кнурів та маток	Оцінка генотипу кнурів та маток у 7-8 місячному віці з використанням ранньої діагностики: молочності (по розмірам та кількості анатомічно та функціонально відокремлених молочних залоз в долях вимені, що відкриваються протоками на кінці сосків) у сибсів та напівсисбів; багатоплідності (по морфології яєчників, розвитку та розмірам окремих частин органів статевого апарату) свинок – сестер та	СНД, Польща, Чехія, Словаччина, Болгарія, США, Англія, Японія, Китай, Монголія, Німеччина, Франція	A01K: 67/01, 67/02, 29/00, 9/00, 1/00, 1/015, 1/01, 1/02, 7/04, F24F7/10, E04N17/00, A61K: 37/24, A23K: 1/00, 1/10, 1/16, 1/175, 1/18, 1/22.	Дніпропетровської обласної наукової бібліотеки, а також бібліотеки Інституту тваринництва центральних районів УААН	Журнали: Свиноводство. Київ (1983 – 2001 рр.). Животноводство России. Москва (2001 г.). Свиноводство. Москва (1995 – 2001 гг.). Тваринництво України. Київ (1995 – 2001 рр.). Вісник аграрної науки. Київ (1990 – 2001 рр.). Ветеринарна медицина. Київ (1997 – 2001 рр.). Зоотехнія. Москва (1995 – 2001 рр.). Молочное и мясное скотоводство. Москва (1995 – 2001 рр.) Реферативні журнали:	Реферативні журнали: Изобретения стран мира (1988 – 1992 рр.). Открытия и изобретения в СССР и др. (1966 – 1992 рр.).	Инструкция по бонитировке свиней, утвержденная Министерством сельского хозяйства СССР 02.06.1975г. Москва, "Колос". 1976 (стр. 4 и 5). Згідно цього методу (аналога) продуктивність свиноматок оцінюють після одержання від них опоросів за такими показниками: багатоплідністю – кількістю народжених живих поросят; молочністю – вагою гнізда поросят на 21 день після народження;	Оцінка генотипу кнурів та свиноматок по багатоплідності та молочності.	Оцінка генотипу кнурів та маток у 7-8 місячному віці з використанням ранньої діагностики багатоплідності (по морфології яєчників, розвитку та розмірами окремих частин органів статевого апарату) свинок – сестер, замість 16 – 18 місяців за існуючою методикою; молочності (розмірах та	Рання діагностика багатоплідності дає можливість оцінювати генотип кнурів та свиноматок у 7 – 8 місячному віці, замість 16 – 18 та за насадками у 20 – 21 місяць, замість 33-36 місяців, що дозволяє економити на одному оціненому кнурі 800 – 900 гривень, свиноматці – 350 – 400 гривень. Поряд з цим за існуючою методикою зараз можливо оцінювати лише
	напівсестер, забитих на 10 – 15-й день після еструсу, що були вирощені на контрольній відгодівлі, при досягненні ними живої ваги 95 – 100 кг.				Агропромисловий комплекс України. Київ (1999 – 2001 рр.) Биология. Москва (1995 – 2001 рр.)		вагою гнізда поросят у віці 2 міс. Після одержання опоросів від дочок кнурів оцінюють по продуктивності всіх, в тому числі і тих, що вибули і вибравані, але не менше 5 врахованих дочок.		кількості анатомічно та функціонально відокремлених молочних залоз в долях вимені, які відкриваються протоками в кінці соска), замість 18 – 20 місяців за існуючою методикою і оцінці генотипу кнурів та свиноматок за насадками у 20 – 21 місяць, замість 33 – 36 місяців за існуючою методикою.	30% істотного складу стада. а по запропонованій – усі 100%. Окрім того запропонований спосіб дає можливість: А) скоротити інтервал між поколіннями до 13 – 15 місяців; Б) оцінювати генотип не всіх кнурів та свиноматок, а тільки кращих за багатоплідністю, молочністю, відгодівельними та м'ясними якостями сибсів. Раннє визначення статеві та фізіологічної зрілості дасть змогу встановити строки першого парування в більш ранньому віці тварин.